

Stilling i denne Henseende og navnlig har meent, at den maatte jeg kjende, vil jeg sige, at jeg veed meget vel, at det, der forlangtes, ikke var en Rentegaranti af 5 pCt., men et Renteforsbud, altsaa en contant Udredelse af Statskassen paa 5 pCt. af Anlægscapitalen, der androg 500,000 £, fortsat igjennem 20 Aar. De Herrer ville altsaa see, at det ikke var saa ganske lille en Fordring, der stillede til Statskassen, og for hvilken jeg troer, at man under de daværende Forhold var fuldstændig berettiget til at naaatte bede sig fritagen. Det forekommer mig iøvrigt, at der er een Ting, man ikke kan undlade at tage Hensyn til, naar der er Spørgsmaal om Havnens Udvidelse enten mod Nord eller mod Syd. Der er jo Sagen af os, som ikke ønsker at see Havnen udvidet imod Syd, naar der derved virkelig kan fremkaldes saadanne industrielle Anlæg, som kunne være til Gavn og Glæde for Landet, og navnlig til Velstands Fremme for en større Deel af Befolkningen. Dersom Forholdene virkelig viste derhen til, og der var nogen Tendents dertil i Diebliffet, vilde jeg ogsaa finde, at det var i sin Orden, at der blev ydet Tilflugt dertil baade fra Staten, fra Communen og fra Havnevesenet; men naar Talen er om Skibsarten, da kan man ikke undlade at see hen til, at den nordlige Deel af Havnen har et ikke ubetydeligt Fortrin fremfor den sydlige Deel, navnlig for alle de Skibe, som anløbe Havnen, hvilke ikke ere saa ganske saa. Jeg kan ikke i dette Diebliff angive, hvormange de ere, men ialfald er det en ikke ubetydelig Deel af den Skibsart, som bringer Fordeel til Kjøbenhavn og Indtægter i Havnekasen. Jeg siger, at der for dem, som have denne Mening, ingen Tvivl er om, at en Forbedring af Havnen imod Nord, og navnlig en Udbygning af Indretheden, er af langt større Betydning end nok saa fortræffelige Basiner i Kallebodstrand og et Udlob igjennem denne, hvilket dog mangfoldige af disse Skibe ikke vilde kunne benytte, uden at de bleve bugserede, hvorved der vilde paaføres dem temmelig betydelig forøgede Udgifter. Jeg skal imidlertid for mit Bedkommende udtale, at jeg, uagtet jeg har maattet stille mig til denne Sag, som jeg har gjort, er fuldkommen

overtydnet om, at der, naar Sagen kan naaes paa en rimelig Maaade, ikke fra Autoriteternes saalidt som fra min Side skal blive lagt nogenformelig Hindring iveien eller blive forømt noget Skridt, der kunde føre hen i den Retning, som de ærede Medlemmer ønske.

**Sagen:** Jeg vilde overordentlig nødig vække den høitærede Indenrigsministers Uvillie imod Sagen ved den Forespørgsel, som her er stillet, og mit Foredrag var ogsaa et Forsøg paa at fremkalde den høitærede Ministers Velvillie, men dersom det Modfatte skulde være opnaaet, har Spørgsmaalet skadet mere, end det har gavnet. Den høitagtede Minister meente, at Projectets Udførelse vilde koste 6 à 7 Millioner, men jeg troer, at han derved tog Munden lidt for fuld, og naar han strax derefter sagde, at der forlangtes en Rentefikserhed for 500,000 £st., kan dog disse ikke blive til 6 à 7 Millioner Rigsdaler Dansk, men kun til omtrent 4½ Million Rigsdaler; det var den Capital, der skulde sættes i Foretagendet. Den ærede Minister erindrer maaskee heller ikke, at der ikke alene var stillet Sikkerhed i hele den Landdannelsse, som tilveiebragtes, men tillige i alt det Materiale, der brugtes; i Alt, hvad der henhørte til dette Foretagende, vilde man stille Sikkerhed, saaledes at Spørgsmaalet ikke forekommer mig at have været af den Bessaffenhed, at det ganske burde bortvises, uden at der blev forhandlet noget nærmere derom. Jeg vil endnu tilføie, at, naar den ærede Minister sagde, at det er godt at have disse Anlæg Nord for Havnen, fordi Skibene der løbe an, kan dette være meget rigtigt og godt, men Havnen forsvinder jo ikke, fordi man undlader at lægge en D derude; vi have dog Havnen imod Nord, og Spørgsmaalet er kun, hvor man, naar der skal foretages nye Arbejder, skal udføre disse. De Arbejder, der blive foretagne efter Havneplanen, faaer man sandelig ikke for Intet; thi, om jeg husker ret, komme de til at koste over 3 Millioner, og jeg skulde tage meget feil, om ikke alene Anlægget paa Refshalegrunden kommer til at koste ½ Million. Dernæst skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det ingenlunde er alene